

Der var stillet 7 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Bent Sørensen: Da mit partis ordfører ved første behandling desværre ikke kan være til stede her i dag, skal jeg på mit partis vegne fremkomme med nogle kommentarer til de ændringer, der nu er stillet forslag om.

Men først vil jeg gerne udtale en beklagelse af, at vi i udvalget har måttet konstatere, at det ikke har været muligt at nå frem til en enstemmig betænkning. Der har i udvalget været udfoldet store bestræbelser for at nå frem til enighed, og ikke mindst har ministeren bidraget til disse bestræbelser. Den flertalsindstilling, der er blevet resultatet af udvalgets behandling, har dog fået et bredt udsnit af folketingets partier bag sig, idet foruden de to partier, der ved første behandling udtrykte tilfredshed med forslaget, også de konservative er med underskrivere af flertalsbetænkningen.

De ændringsforslag, som er fremkommet under udvalgsbehandlingen, har man også fra venstres og det radikale venstres side kunnet slutte op om, men man har ikke på indeværende tidspunkt kunnet tilslutte sig lovforslaget i dets helhed. Der er fra begge partiers side udtrykt ønske om, at der skabes samtidighed i skolereformen, således at undervisningspligten først udvides samtidig med indførelsen af den udelte skole.

De forhandlinger, der har været i udvalget, ikke mindst på grundlag af henvendelserne til udvalget, har ikke frembragt argumenter af en sådan karakter, at de kunne betinge en udskydelse af gennemførelsen af lovforslaget. Snarere tværtimod. Der er fra Danmarks Lærerforenings side givet udtryk for, at man nok måtte erkende, at selve udvidelsen af undervisningspligten ikke ville medføre, at antallet af 8. klasser skulle forøges. Man har udtrykt bekymring for, at udvidelsen nedefter ville medføre stigning i antallet af 1. klasser. Da der har vist sig en tendens til, at forældrene sender deres børn

senere i skole — måske på grund af den udvidelse, der er sket i antallet af børnehaveklasse — tror jeg nu ikke, man skal frygte, at stigningen i antallet af 1. klasser vil være af betydning.

Under udvalgsbehandlingen er dispensationsmulighederne blevet nøje drøftet. Som det fremgår af betænkningen, sker der netop på dette område visse ændringer i forhold til det oprindelige lovforslag. Undervisningsministeren har stillet ændringsforslag om, at dispensationsmulighederne udvides til også at gælde det 8. skoleår i en periode, indtil den endelige skolereform er vedtaget.

Man var i udvalget endvidere enig om, at såvel denne dispensationsmulighed som muligheden for at fritage en elev, der deltager i erhvervmæssig uddannelse, bør gives af skolenævnene og ikke som oprindelig foreslået af skolekommissionen. Begrundelsen for, at skolenævnene bør have denne dispensationsmulighed, er, at det er nævnene, der har den direkte kontakt med skolerne, og som derfor betydeligt bedre kan være med til at vurdere, hvad der tjener til elevens bedste. Da det ikke er meningen, at en elev skal kunne fritages uden virkelig begrundelse, har ministeren lovet at udfærdige et vejledende cirkulære. Indberetningspligten til undervisningsministeren fastholdes, bl. a. for at sikre, at det kun er i ganske ekstraordinære tilfælde, dispensationen gives. Dette, at man på denne måde har givet skolenævnene en direkte bemyndigelse, tror jeg vil vise sig at få stor betydning fremover.

I udvalget har vi også drøftet støtteordningerne til de elever, der vælger at tage den fortsatte undervisning på en efterskole el. lign. Ministeren har lovet at ville forsøge at få en bevilling til at forøge tilskuddene fra de nugældende mindst 30 pct. og højst 80 pct. til mindst 40 pct. og højst 90 pct. Denne udvidelse vil i særdeleshed få betydning for de forældre, der har mellemindkomster. I udvalget blev det drøftet meget, om man eventuelt skulle nå frem til at pålægge kommunerne at yde et mindstetilskud på 2/3 af restbeløbet. Jeg kan kun advare imod noget sådant. Det vil for det første være med til at forrykke byrdefordelingen mellem stat og kommune. Det vil medføre en merudgift for kommunerne i en periode, hvor de er underlagt et skatteeft. For det andet vil det give en skæv social balance, idet det må